Minister - Członek Rady Ministrów
Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Jan Grabiec

DSP.INT.4613.27.2024
Warszawa, 17 maja 2024 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na przekazane przez Ministra Finansów oświadczenie złożone przez Pana Senatora Adama Szejnfelda w dniu 5 kwietnia 2024 r., w sprawie *problemów związanych z realizacją zadań dofinansowanych z rządowego programu Polski Ład*, proszę przyjąć poniższe informacje.

Na wstępie należy wyjaśnić, że wniosek o akceptację korekty zakresu inwestycji złożony przez Gminę Krzyż Wielkopolski, o którym mowa w oświadczeniu Pana Senatora, dotyczy inwestycji objętej dofinansowaniem w pierwszej edycji Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Jednocześnie informuję, że zasady funkcjonowania Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (dalej: Program) regulują określone normy prawne wynikające z:

- uchwały Rady Ministrów nr 232/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (dalej: uchwała), wydanej na podstawie art. 65 ust. 28 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568, z późn. zm.),
- wydanych na podstawie przepisów uchwały regulaminów poszczególnych edycji Programu.

Źródłem finansowania Programu jest Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

Program realizowany jest przez promesy udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego (dalej: BGK) pełniący funkcję operatora Programu. Wypłata dofinansowania z Programu następuje po spełnieniu warunków wynikających z promesy i regulaminu danej edycji, wydawanego przez BGK i zatwierdzanego przez Prezesa Rady Ministrów.

Program kierowany jest bezpośrednio do jednostek samorządu terytorialnego, a za ich pośrednictwem również do innych podmiotów zobowiązanych do opieki nad zabytkami. Dofinansowanie z Programu może być przyznane na realizację zadań inwestycyjnych związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840, ze zm.; dalej:

+48 22 694 75 31
sekretariatDSP@kprm.gov.pl
gov.pl/premier

Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

ustawa). Dofinansowanie przyznane w ramach Programu może być przeznaczone na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego albo na udzielenie dotacji samorządowej na takie prace. Należy podkreślić, iż Program dopuszcza finansowanie obiektów posiadających wpis do rejestru zabytków, o którym mowa w art. 8 ustawy, lub ewidencji zabytków wskazanej w art. 22 ustawy.

Dofinansowanie z Programu może zostać przyznane maksymalnie w wysokości wstępnej promesy udostępnionej wnioskodawcy w aplikacji do obsługi Programu. Jednocześnie, w myśl § 1 ust. 3 załącznika do uchwały, w przypadku, gdy wartość ostateczna inwestycji objętej dofinansowaniem z Programu, ustalona po przeprowadzeniu postępowania zakupowego, będzie wyższa niż jej wartość przewidywana we wniosku o dofinansowanie z Programu, wnioskodawca jest zobowiązany do pokrycia różnicy między wartością przewidywaną a wartością ostateczną, zwiększając tym samym udział własny w sfinansowaniu inwestycji. Należy również wskazać, że zgodnie z zasadami Programu, wnioskodawca składając wniosek o dofinansowanie z Programu zobowiązuje się do zapoznania się i stosowania postanowień regulaminu danej edycji, o którym mowa w § 13 załącznika do uchwały.

Zgodnie z zasadami Programu wnioskodawca, którego wniosek został objęty dofinansowaniem z Programu może złożyć do Prezesa Rady Ministrów, za pośrednictwem BGK, w formie elektronicznej, przez aplikację do obsługi Programu, wniosek o akceptację korekty zakresu inwestycji. Wniosek może dotyczyć:

- zmiany opisu inwestycji objętej dofinansowaniem z Programu,
- zmiany kwoty dofinansowania z Programu, przy czym kwota ta nie może być wyższa od kwoty dofinansowania wskazanej na ostatecznej liście zadań inwestycyjnych objętych dofinansowaniem z Programu zatwierdzonej przez Prezesa Rady Ministrów.

Wnioski o korektę zakresu inwestycji podlegają ocenie Komisji do spraw wsparcia Programu (dalej: Komisja), o której mowa w § 5 ust. 1 załącznik do uchwały. **Zadaniem Komisji jest przedstawienie Prezesowi Rady Ministrów propozycji rozstrzygnięcia wniosku o korektę zakresu inwestycji, którą Prezes Rady Ministrów może zaakceptować bądź odrzucić.** Informacja o sposobie rozpatrzenia wniosku udostępniana jest wnioskodawcy w aplikacji do obsługi Programu, niezwłocznie po podjęciu decyzji przez Prezesa Rady Ministrów. Nadmieniam, że wniosek Gminy Krzyż Wielkopolski jest obecnie na etapie rekomendacji Komisji do spraw wsparcia Programu.

Ponadto uprzejmie informuję, że przepisy uchwały nie wyznaczają Komisji terminów na rozpatrzenie wniosków o korektę zakresu inwestycji objętych dofinansowaniem z Programu. Wpływ na długość procesu analitycznego i decyzyjnego może mieć również liczba składanych wniosków.

Należy także zauważyć, że decyzją poprzedniego Prezesa Rady Ministrów, w grudniu 2023 roku doszło do odwołania członków Komisji. W związku z tym prace Komisji działającej przy KPRM zostały wstrzymane, a złożone przez jednostki samorządu terytorialnego wnioski nie mogły być rozpatrywane. Aktualnie Komisja działa w nowym składzie realizując zadania, o których mowa w uchwale Rady Ministrów.

Odnosząc się do kwestii funkcjonowania Programu uprzejmie informuję, że zasady działania Programu były przedmiotem kontroli ze strony Najwyższej Izby Kontroli (dalej: NIK), która jako nierzetelne oceniła działania ówczesnego Prezesa Rady Ministrów m. in. w zakresie podziału środków dla jednostek samorządu terytorialnego z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i ich dokumentowanie. NIK zwróciła również uwagę na nierówne traktowanie

poszczególnych samorządów oraz brak transparentności podejmowanych decyzji. Nadmieniam, że do KPRM wpływa duża liczba pism i zapytań dotyczących zasad działania Programu, w tym procesu oceny i wyboru wniosków objętych dofinansowaniem. W związku z powyższym, wszelkie pojawiające się informacje dotyczące przebiegu Programu są monitorowane.

Z wyrazami szacunku

wz. Grzegorz Karpiński

Sekretarz Stanu
Zastępca Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/